A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2013. október 24.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Szociális biztonság — 1408/71/EGK rendelet — Családi ellátás — Gyermek után járó visszatérítés — Gyermek után járó visszatérítés címén nyújtott ellátást hivatalból biztosító nemzeti szabályozás — Családi ellátások halmozódásának tilalma”

A C-177/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour de cassation (Luxemburg) a Bírósághoz 2012. április 17-én érkezett, 2012. március 29-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Caisse nationale des prestations familiales**

és

Salim Lachheb,

Nadia Lachheb között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, Juhász E., A. Rosas (előadó), D. Šváby és C. Vajda bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

a Caisse nationale des prestations familiales képviseletében A. Rodesch ügyvéd,

N. Lachheb és S. Lachheb képviseletében C. Rimondini ügyvéd,

az Európai Bizottság képviseletében V. Kreuschitz és G. Rozet, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: francia.

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 18. cikk és az EUMSZ 45. cikk értelmezésére, az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) módosított és naprakésszé tett, valamint a 2005. április 13-i 647/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 117., 1. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1408/71 rendelet) 1. cikke u) pontja i. alpontjának, 3. cikkének és 4. cikke 1. bekezdése h) pontjának értelmezésére, valamint a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet (HL L 257., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 15. o.) 7. cikkének értelmezésére irányul.

2 Ezt a kérelmet a Caisse nationale des prestations familiales (a továbbiakban: CNPF) valamint N. Lachheb és S. Lachheb, Luxemburgban, illetve Franciaországban dolgozó francia állampolgárok között a CNPF azon határozata tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amely a „gyermek után járó visszatérítés” elnevezésű ellátást beszámította az S. és N. Lachhebnek a luxemburgi államtól járó családi ellátások összegének meghatározására szolgáló kiszámítási alapba.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 Az 1408/71 rendelet első, ötödik, nyolcadik és tizedik preambulumbekezdésének a szövege a következő:

„mivel a szociális biztonságra vonatkozó nemzeti jogszabályok összehangolását célzó rendelkezések a személyek szabad mozgásának keretébe tartoznak, és e rendelkezéseknek hozzá kell járulniuk e személyek életszínvonalának és alkalmazási feltételeinek javításához;

[...]

mivel a koordináció keretében a Közösségen belül biztosítani kell a különböző nemzeti jogszabályok szerinti egyenlő bánásmódot a tagállamokban élő munkavállalók, valamint ezek eltartottai és túlélő hozzátartozói számára;

[...]

mivel a Közösségen belül mozgó munkavállalók és önálló vállalkozók csak egyetlenegy tagállam szociális biztonsági rendszerébe tartozhatnak az alkalmazandó nemzeti jogszabályok átfedései és az ebből származó esetleges bonyodalmak elkerülése érdekében;

[...]

mivel annak lehető leghatékonyabb biztosítása érdekében, hogy az egy tagállam területén foglalkoztatott valamennyi munkavállaló egyenlő bánásmódban részesüljön, általában annak a tagállamnak a jogszabályait kell alkalmazandó jogszabályként meghatározni, amelyben az érintett személy munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként tevékenységet folytat”.

4 E rendelet 1. cikke meghatározza a rendelet keretében alkalmazandó fogalmakat.

5 Az említett rendelet 1. cikkének u) pontja így rendelkezik:

„i. »családi ellátások« valamennyi természetbeni vagy pénzbeli ellátás az I. melléklet [helyesen: II. melléklet] szerinti különleges szülési ellátások és örökbefogadási támogatások kivételével, amely célja a 4. cikk (1) bekezdésének h) pontjában előírt jogszabályok szerinti családi kiadások fedezése;

ii. »családi támogatások« kizárólag a családtagok száma és szükség esetén a családtagok életkora alapján rendszeres időszakonként fizetendő pénzbeli ellátás”.

6 Ugyanezen rendelet 3. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet különös rendelkezéseire is figyelemmel az e rendelet hatálya alá tartozó személyeket bármely tagállam jogszabályai szerint ugyanolyan kötelezettségek terhelik és ugyanolyan előnyök illetik [helyesen: kedvezmények illetik meg], mint az adott tagállam állampolgárait.”

7 Az 1408/71 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének h) pontja értelmében e rendelet a családi ellátásokra vonatkozó valamennyi jogszabályra alkalmazandó.

8 E rendelet a 4. cikkének (2) bekezdése alapján valamennyi, akár járulékfizetésen alapuló, akár nem járulékfizetésen alapuló általános és különleges szociális biztonsági rendszerre, valamint a munkáltatóknak vagy hajótulajdonosoknak az (1) bekezdésben említett ellátások nyújtásával kapcsolatos felelősségét érintő biztosítási rendszerekre alkalmazandó.

9 Az említett rendelet 5. cikke a következőket tartalmazza:

„A tagállamok nyilatkozatban határozzák meg a 4. cikk (1) és (2) bekezdésében említett jogszabályaikat és rendszereiket, a 4. cikk (2a) bekezdésében említett különleges, nem járulékalapú ellátásokat, az 50. cikkben említett minimumellátásokat és a 77. és 78. cikkben említett ellátásokat, és e nyilatkozatokról a 97. cikknek megfelelően küldenek értesítést, valamint annak megfelelően teszik közzé [helyesen: teszik közzé őket].”

10 Ugyanezen rendelet „Általános szabályok” című 13. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A 14c. és 14f. cikkre is figyelemmel, a rendelet hatálya alá tartozó személyekre csak egy tagállam jogszabályai alkalmazandóak. E jogszabályokat e cím rendelkezései szerint kell meghatározni.

(2) A 14–17. cikk rendelkezéseire is figyelemmel:

a) egy tagállam területén alkalmazott személy e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, még abban az esetben is, ha egy másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, vagy, ha az őt alkalmazó vállalkozás vagy magánszemély székhelye vagy lakóhelye egy másik tagállam területén található;

[...]”

11 A 1408/71 rendelet 73. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Egy tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozó munkavállaló vagy önálló vállalkozó jogosult más tagállam területén lakóhellyel rendelkező családtagjai után az előbbi tagállam jogszabályai szerinti családi ellátásokra, mintha családtagjai ezen állam területén rendelkeznének lakóhellyel, a VI. melléklet rendelkezéseire is figyelemmel.”

12 E rendelet 76. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha ugyanazon időszak folyamán ugyanazon családtag után és valamely foglalkozás folytatásának indokával [helyesen: kereső tevékenység folytatása alapján] a családi ellátásokat a családtagok lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai írják elő, a másik tagállam jogszabályaival összhangban járó családi ellátásokra való jogosultságot – ha a 73. vagy 74. cikk ezt előírja [helyesen: adott esetben a 73. vagy 74. cikk alkalmazásával] – az első tagállam jogszabályaiban előírt összeg erejéig felfüggesztik.

(2) Ha az ellátásokra vonatkozó kérelmet nem a családtagok lakóhelye szerinti tagállamban nyújtották be [helyesen: Ha ellátásokra vonatkozó kérelmet a családtagok lakóhelye szerinti tagállamban nem nyújtanak be], a másik tagállam illetékes intézménye ugyanúgy alkalmazhatja az (1) bekezdés rendelkezéseit, mintha az ellátásokat az első tagállamban nyújtották volna [helyesen: nyújtanák].”

13 Az 1612/68 rendelet 7. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Valamely tagállamnak egy másik tagállam területén foglalkoztatott állampolgárát a foglalkoztatási- és munkafeltételek tekintetében nem kezelhetik [helyesen: állampolgára a foglalkoztatási és munkafeltételek tekintetében nem kezelhető] állampolgársága miatt a hazai állampolgároktól eltérő módon, különösen ami a javadalmazást, a munkaviszony megszüntetését és munkanélkülivé válás esetén az újraelhelyezést vagy újrafoglalkoztatást illeti.

(2) A hazai munkavállalókkal azonos szociális és adókedvezményeket élvez. [helyesen: Valamely tagállamnak egy másik tagállam területén foglalkoztatott állampolgára a hazai munkavállalókkal azonos szociális és adókedvezményeket élvez].”

14 A 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett, az 1408/71/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1972. március 21-i 574/72/EGK tanácsi rendelet (HL L 74., 1. o., magyar nyelvű különkiadás: 1. kötet, 5. fejezet, 3. o.) (a továbbiakban: 574/72 rendelet) 10. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„a) Az egyik tagállam olyan jogszabályai szerint járó ellátásokra vagy családi támogatásokra [helyesen: családi ellátásokra vagy támogatásokra] való jogosultságot, amely jogszabályok szerint a fenti ellátásokra vagy támogatásra vonatkozó jogosultság megszerzésének nem feltétele a biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idő, a fenti ellátások összegéig felfüggesztik, ha ugyanarra az időszakra és ugyanarra a családtagra vonatkozóan az ellátások csak egy másik tagállam nemzeti jogszabályai értelmében vagy [az 1408/71] rendelet 73., 74., 77. vagy 78. cikkének alkalmazásában járnak.

b) Ha azonban a kereső tevékenységet az első tagállam területén folytatják:

i. a kizárólag egy másik tagállam nemzeti jogszabályai vagy a rendelet 73. vagy 74. cikke szerint családi ellátásokra jogosult személynek vagy az ellátások igénybevételére jogosult személynek járó ellátások esetén a kizárólag a fenti másik tagállam nemzeti jogszabályai vagy a fenti cikkek szerint járó családi ellátásokra való jogosultságot a családtag lakóhelye szerinti tagállam jogszabályaiban előírt családi ellátások összegéig felfüggesztik. A családtag lakóhelye szerinti tagállam által fizetett ellátások költségét e tagállam viseli.

[...]”

15 Meg kell állapítani egyrészt, hogy az 1408/71 rendeletet felváltotta a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 166., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.), másrészt hogy az 574/72 rendeletet felváltotta a 883/2004 rendelet végrehajtására vonatkozó, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és a tanácsi rendelet (HL L 284., 1 o.), és ezen új rendeletek a

883/2004 rendelet 91. cikkének és a 987/2009 rendelet 91. cikkének megfelelően 2010. május 1-jétől alkalmazandóak. Az alapügy tényállásának időpontjára tekintettel azonban az alapügyre vonatkozóan továbbra is az 1408/71 és az 574/72 rendelet irányadó.

A luxemburgi jog

16 A gyermek után járó visszatérítés létrehozásáról szóló, 2007. december 21-i törvény (*Mémorial* A 2007, 3949. o.) a 2008-as évtől kezdődő hatállyal módosította a luxemburgi szabályozásban előírt, gyermekek után járó adómérséklési rendszert. E törvény 5. cikke, amely a törvény II. címében szerepel, a következőképpen rendelkezik:

„A gyermek után járó visszatérítésről szóló 2007. december 21-i törvény ezennel elfogadásra kerül.

A hivatkozott törvény cikkei a következőket tartalmazzák:

»1. cikk.

Valamennyi gyermek után, aki akár apja és anyja közös háztartásában, akár a neveléséről és eltartásáról egyedül gondoskodó apja vagy anyja háztartásában él, és akit a családi támogatásokról és a Caisse nationale des prestations familiales létrehozásáról szóló, 1985. június 19-i módosított törvény [(*Mémorial* A 1985., 680. o.)] 1. cikke alapján családi ellátásokra jogosít, gyermek után járó visszatérítés jár, amelyet a személyi jövedelemadóról szóló, 1967. december 4-i módosított törvény 122. cikkében előírt adómérsékléskénti hivatalból kell jóváírni.

2. cikk.

A gyermek után járó visszatérítés összege évente 922,50 [euró]. Abban az adózási évben kell kifizetni, amelyhez a 6. cikkben említett nagyhercegi rendeletben megállapított végrehajtási szabályok alapján kapcsolódik.

A kifizetés a [CNPF-en] keresztül történik, a családi támogatásoknak az 5. cikk (1) és (4) bekezdésében meghatározott jogosultját kötelezettségei alól mentesítő hatállyal, vagy – abban az esetben, amikor a gyermek nevelését és eltartását egyik szülője egyedül biztosítja a családi támogatásokról és a Caisse nationale des prestations familiales létrehozásáról szóló, 1985. június 19-i módosított törvény 5. cikke (2) bekezdésének első mondatában foglalt jogosult számára – a családi támogatások kifizetésével együtt történik.

[...]

4. cikk.

Ezenfelül a jelen törvény végrehajtása céljából – az esetleges terminológiai kiigazítások fenntartásával – alkalmazni kell a családi támogatásokról és a Caisse nationale des prestations familiales létrehozásáról szóló, 1985. június 19-i módosított törvény 23. cikkének (2)–(3) bekezdését, 24., 26., 27., 28., 29., 30. és 31. cikkét, valamint a társadalombiztosításról szóló törvény 208. cikkének (4) bekezdését, 273. cikkének (5) bekezdését, 276. cikkét, 278. cikkének (1) és (2) bekezdését, 291. cikkét, 292a. cikkét, 302. cikkének (4) bekezdését, 311. cikkét, 333. cikkét és 334. cikkének (1) bekezdését.

5. cikk.

A családi támogatásokról és a Caisse nationale des prestations familiales létrehozásáról szóló, 1985. június 19-i módosított törvény 6. cikke (1) bekezdésének első mondata kiegészül a 'gyermek után járó visszatérítés' fordulattal, amely az 'iskolév kezdete' szövegrész után következik.

6. cikk.

Nagyhercegi rendelet megállapíthatja a jelen törvény alkalmazásának pontos részleteit.«

[...]”

17 A családi támogatásokról és a Caisse nationale des prestations familiales létrehozásáról szóló, 1985. június 19-i módosított törvény 29. cikke, amelyre a gyermek után járó visszatérítésről szóló, 2007. december 21-i törvény 4. cikke a végrehajtása céljából utal, az egységes jogállás bevezetéséről szóló, 2008. május 13-i törvény (*Mémorial* A 2008., 790. o.), hatálybalépését követően jelenleg a társadalombiztosításról szóló törvény 317. cikke. Az említett 29. cikk értelmében:

„Gyermekenként minden esetben csak egy azonos jellegű támogatás jár.

Nagyhercegi rendelet rendelkezik a jelen rendelkezés szerinti és az ugyanilyen célra szolgáló, nem luxemburgi rendszer szerinti támogatások halmozásának megakadályozásáról vagy korlátozásáról a legmagasabb összegű támogatás mértékéig”.

18 A gyermek után járó visszatérítés kifizetésének részletes szabályainak megállapításáról szóló, 2008. december 19-i nagyhercegi rendelet (*Mémorial* A 2008., 3305. o., a továbbiakban: 2008. december 19-i nagyhercegi rendelet) 1. cikke, amely a gyermek után járó visszatérítésről szóló, 2007. december 21-i törvény 6. cikke végrehajtását tartalmazza, a következőképpen rendelkezik:

„2009. január 1-jétől a gyermek után járó visszatérítést gyermekenként havonta 76,88 [euró] összegben kell kifizetni minden olyan hónapra, amely alatt a gyermek után járó visszatérítésről szóló, 2007. december 21-i törvény 1. cikkében említett kedvezményezett gyermek után teljes összegű családi támogatás jár. […]

Az első bekezdés alóli kivételként a visszatérítést be kell számítani a különbözeti kiegészítésbe, gyermekenként 76,88 [euró] összegig minden olyan hónapra, amely alatt a kedvezményezett gyermek után a luxemburgi szociális biztonsági rendszerhez történő kötelező csatlakozás alapján különbözeti családi támogatás jár. A különbözeti kiegészítést évente vagy félévente kell megfizetni az érintett Luxemburgon kívüli ellátásoknak a referencia-időszak alatt történt folyósításáról szóló igazolás bemutatását követően.

A visszatérítést a családi támogatásokkal azonos feltételekkel kell kifizetni”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

19 A Lachheb házaspár gyermekeivel együtt Mondelange-ban (Franciaország) lakik. A Bíróság elé terjesztett iratok tanúsága szerint egyrészt S. Lachheb Luxemburgban áll alkalmazásban, házastársa pedig Franciaországban dolgozik, másrészt S. és N. Lachheb a luxemburgi jogszabályok alapján a CNPF-től „különbözeti kiegészítésre” jogosult, amelynek összege azon családi ellátások összegének a különbözete, amelyekre az S. Lachheb munkavállalásának helye szerinti állam, vagyis Luxemburg részéről, illetve a lakóhelyük szerinti állam, azaz a Francia Köztársaság részéről jogosultak.

20 S. és N. Lachheb kifogását követően a CNPF igazgatótanácsa helyben hagyta a CNPF elnökének azon határozatát, amely 2009 áprilisától kezdődően a 2008. december 19-i nagyhercegi rendelet 1. cikkének második bekezdésében megállapított különbözeti kiegészítés kiszámítása szempontjából figyelembe vette az S. és N. Lachhebet a luxemburgi szabályozás alapján megillető, gyermek után járó visszatérítés összegét.

21 S. és N. Lachheb fellebbezése nyomán a conseil arbitral des assurances sociales (társadalombiztosítási választottbíróság) 2011. február 7-i ítéletével megváltoztatta ezt a határozatot, és az Alkotmány 95. cikke alapján megtagadta a 2008. december 19-i nagyhercegi rendelet alkalmazását azzal az indokkal, hogy nem egyeztethető össze a gyermek után járó visszatérítés létrehozásáról szóló, 2007. december 21-i törvénnyel, amely alapján a családi támogatásokra jogosító, gyermekek után járó adómérsékléseket hivatalból jóváírandó, gyermek után járó visszatérítés formájában kell kifizetni. Az említett választottbíróság azt állapította meg, hogy S. és N. Lachheb 2009 áprilisától számítva adómérséklés címén hivatalból jóváírandó, gyermek után járó visszatérítésre jogosult.

22 A CNPF ezen ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz öt jogalapra hivatkozva, amelyek közül az első hármat az 1408/71 rendelet 1. cikke u) pontja i. alpontjának, 3. cikke (1) bekezdésének, 4. cikke (1) bekezdése h) pontjának és 76. cikke (1) bekezdésének, valamint az 574/72 rendelet 10. cikkének megsértésére, alkalmazásának megtagadására, hibás alkalmazására vagy hibás értelmezésére alapított.

23 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy a gyermek után járó visszatérítést a luxemburgi szabályozás olyan családi ellátásnak tekinti, amelyre az ebben a tárgykörben előírt halmozódás tilalmának szabályait kell alkalmazni.

24 Az említett bíróság szerint az Európai Unió jogából átvett különbözeti kiegészítés mechanizmusa, amelyre a 2008. december 19-i nagyhercegi rendelet is hivatkozik, akkor releváns, ha azt az 1408/71 rendelet 1. cikke u) pontjának i. alpontja, valamint 4. cikke (1) bekezdésének h) pontja értelmében családi ellátásnak minősülő ellátásra alkalmazzák. Azonban ha a különbözeti kiegészítés mechanizmusát olyan kedvezményekre alkalmazzák, amelyek az említett rendelet értelmében nem minősülnek szociális biztonsági ellátásnak, ez az alkalmazás – amely a határ menti, más tagállamokból kereső tevékenység folytatása céljából Luxemburgba ingázó munkavállalók egy részét megfosztja a gyermek után járó visszatérítés teljes összegétől, amelyet a Luxemburgban lakóhellyel rendelkező munkavállalóknak teljes összegben folyósítanak – potenciálisan az 1612/68 rendelet 7. cikke, az EUMSZ 18. cikk és az EUMSZ 45. cikk, valamint az 1408/71 rendelet 3. cikke értelmében vett hátrányos megkülönböztetést valósíthat meg.

25 Mivel a Cour de cassation kételyeket támasztott az iránt, hogy az 1408/71 rendelet 1. cikke u) pontjának i. alpontja, valamint 4. cikke (1) bekezdésének h) pontja értelmében családi ellátásnak minősül-e egy olyan ellátás, mint a luxemburgi szabályozás szerinti, gyermek után járó visszatérítés, úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) Családi ellátásnak minősül-e a gyermek után járó visszatérítésről szóló, 2007. december 21-i törvényben előírthoz hasonló ellátás az [1408/71] rendelet 1. cikke u) pontjának i. alpontja, valamint 4. cikke (1) bekezdésének h) pontja értelmében?

2) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén az [EUMSZ] 18. cikkbe és [az EUMSZ] 45. cikkbe, [az 1612/68 rendelet] 7. cikkébe vagy az [1408/71] rendelet 3. cikkébe ütközik-e az alapügyben szereplőhöz hasonló jellegű olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a gyermek után járó visszatérítésről szóló, 2007. december 21-i törvényben előírthoz hasonló ellátás nyújtását az olyan munkavállalók esetében, akik az érintett tagállam területén folytatnak keresőtevékenységet, és családtagjaikkal egy másik tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, fel kell függeszteni azon családi ellátások összegéig, amelyek a lakóhely szerinti tagállam joga alapján családtagjaik számára járnak, mivel a nemzeti szabályozás kimondja, hogy az érintett ellátásra alkalmazni kell az [1408/71] rendelet 76. cikkében és az [574/72] rendelet 10. cikkében előírt, az ellátások halmozódásának tilalmára vonatkozó szabályokat?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

26 A kérdést előterjesztő bíróság első kérdése arra irányul, hogy úgy kell-e értelmezni az 1408/71 rendelet 1. cikke u) pontjának i. alpontját és 4. cikke (1) bekezdésének h) pontját, hogy egy olyan ellátás, mint a gyermek után járó visszatérítésről szóló, 2007. december 21-i törvényben előírt gyermek után járó visszatérítés, e rendelet értelmében családi ellátásnak minősül.

27 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy az 1408/71 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének szövege alapján, amely kifejezetten a „szociális biztonsági ágakat érintő valamennyi jogszabályról" tesz említést, e rendelet tárgyi hatálya az e rendelkezés a)-h) pontjában felsorolt szociális biztonsági ágakat érintő valamennyi tagállami jogszabályra kiterjed.

28 Közelebbről, a Bíróság már több ízben kimondta, hogy az 1408/71 rendelet hatálya alól kizárt és a rendelet hatálya alá tartozó ellátások közötti különbség lényegében az egyes ellátások lényegi ismérvein alapul, különösen az ellátás nyújtásának céljain és a folyósítás feltételein, és nem azon, hogy a nemzeti jogszabály szociális biztonsági ellátásnak minősíti-e az ellátást (lásd a C-78/91. sz. Hughes-ügyben 1992. július 16-án hozott ítélet [EBHT 1992., I-4839. o.] 14. pontját). A Bíróságnak ezenkívül annak tisztázására is alkalma nyílt, hogy a pusztán formai jellemzők nem tekinthetők az ellátások minősítése szempontjából lényegi ismérvnek (lásd a C-228/07. sz. Petersen-ügyben 2008. szeptember 11-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-6989. o.] 21. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Következésképpen az a tény, hogy valamely ellátás a nemzeti adójog körébe tartozik, nem tekinthető meghatározónak az ellátás lényegi ismérveinek értékelése szempontjából.

29 Ezek értékeléséhez először is meg kell vizsgálni, hogy az olyan, gyermek után járó visszatérítést, mint amilyenről az alapügyben szó van, „szociális biztonsági ellátásnak" kell-e tekinteni az 1408/71 rendelet értelmében.

30 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely ellátás akkor tekinthető szociális biztonsági ellátásnak, ha jogilag meghatározott helyzetben a jogosult személyes szükségletének bármiféle egyedi és diszkrecionális mérlegelése nélkül nyújtják, és az 1408/71 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt kockázatok valamelyikét fedezi (lásd különösen a C-503/09. sz. Stewart-ügyben 2011. július 21-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-6497 o.] 32. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

31 Miként arra a CNPF és a Bizottság is hivatkozik, az alapügyben szereplő ellátásban egyrészt automatikusan részesül az, aki gyermeket tart el, és az a gyermek eltartásához kapcsolódó kiadások fedezésére szolgál, másrészt pedig a kérelmező jövedelmétől vagy adóterhétől függetlenül, automatikusan juttatott átalányösszegnek felel meg. Következésképpen egy olyan ellátás, mint amilyen az alapügyben szerepel, valóban szociális biztonsági ellátásnak minősül.

32 Egyébiránt a Bíróság korábban már kimondta, hogy az ellátás finanszírozása módjának nincsen jelentősége abból a szempontból, hogy szociális biztonsági ellátásnak minősül-e, amit az is bizonyít, hogy az 1408/71 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerint a nem járulékfizetésen alapuló ellátások nincsenek kizárva az említett rendelet hatálya alól (lásd a fent hivatkozott Hughes-ügyben hozott ítélet 21. pontját). Ugyanígy a Bíróságnak azt is alkalma nyílott tisztázni, hogy a szociális biztonsági ellátásnak történő minősítés szempontjából annak sincsen jelentősége, hogy a tagállam jogtechnikailag hogyan alakítja ki az adott ellátást (lásd ebben az értelemben a C-85/99. sz. Offermans-ügyben 2001. március 15-én hozott ítélet [EBHT 2001., I-2261. o.] 46. pontját).

33 Másodszor pontosan meg kell állapítani az alapügyben szereplő ellátás jellegét. A szociális biztonsági ellátások különféle csoportjainak elhatárolása érdekében tekintetbe kell venni az egyes ellátások által fedezett kockázatokat (a C-406/04. sz. De Cuyper ügyben 2006. július 18-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-6947. o.] 27. pontja).

34 Konkrétan az 1408/71 rendelet 1. cikke u) pontjának i. alpontja szerint „családi ellátásnak” minősül „valamennyi természetbeni vagy pénzbeli ellátás […], amely célja a […] családi kiadások fedezése”. E tekintetben a Bíróság kimondta, hogy a családi ellátások célja a családi kiadásokat viselő munkavállalók szociális segítése azzal, hogy a közösség részt vállal e kiadásokból (lásd a 104/84. sz. Kromhout-ügyben 1985. július 4-én hozott ítélet [EBHT 1985., 2205. o.] 14. pontját, valamint a C-216/12. és C-217/12. sz., Hliddal és Bornand egyesített ügyekben 2013. szeptember 19-én hozott ítélet 54. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

35 Az 1408/71 rendelet 1. cikke u) pontjának i. alpontjában szereplő „családi kiadások fedezése” kifejezést úgy kell értelmezni, mint amely különösen a családi költségvetéshez közpénzből történő hozzájárulásra vonatkozik, amelynek célja a gyermektartás terheinek könnyítése (a fent hivatkozott Offermanns-ügyben hozott ítélet 41. pontja, és a C-333/00. sz. Maaheimo-ügyben 2002. november 7-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-10087. o.] 25. pontja).

36 Az alapeljárásban meg kell állapítani, hogy – ahogyan ezt a CNPF és a Bizottság is hangsúlyozza, és ahogyan a Bíróság elé terjesztett iratokból is kitűnik – a gyermek után járó visszatérítés, amelyet minden egyes eltartott gyermek után fizetnek, a családi költségvetéshez közpénzből történő hozzájárulásnak tekinthető, amelynek célja a gyermektartás terheinek könnyítése, és amely ezért az 1408/71 rendelet 1. cikke u) pontjának i. alpontja értelmében vett családi ellátásnak minősül.

37 E tekintetben az a tény, hogy a családi költségvetéshez közpénzből történő hozzájárulás egy nemzeti adójog alapján, készpénzben fizetett ellátás formájában jelenik meg, és hogy a gyermek után járó visszatérítés alapjául egy gyermek után járó adómérséklés szolgál, nem kérdőjelezi meg azt, hogy az ilyen ellátás „családi ellátásnak” minősül a jelen ítélet 32. pontjában hivatkozott elvek alapján.

38 A fenti megállapítások összességéből az következik, hogy az olyan, gyermek után járó visszatérítés, mint amilyenről az alapügyben szó van, az 1408/71 rendelet 1. cikke u) pontjának i. alpontja értelmében vett családi ellátásnak minősül.

39 Az első kérdésre ezért azt a választ kell adni, hogy az 1408/71 rendelet 1. cikke u) pontjának i. alpontját és 4. cikke (1) bekezdésének h) pontját úgy kell értelmezni, hogy egy olyan ellátás, mint a gyermek után járó visszatérítésről szóló, 2007. december 21-i törvényben előírt gyermek után járó visszatérítés, e rendelet értelmében családi ellátásnak minősül.

A második kérdésről

40 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

41 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

Az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, valamint a 2005. április 13-i 647/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 1. cikke u) pontjának i. alpontját és 4. cikke (1) bekezdésének h) pontját úgy kell értelmezni, hogy egy olyan ellátás, mint a gyermek után járó visszatérítésről szóló, 2007. december 21-i törvényben előírt gyermek után járó visszatérítés, e rendelet értelmében családi ellátásnak minősül.

Aláírások